

Från höjd till djup : Allegori /

Söderström, Wilhelmina,

73 Ra Br.

SÖDERSTRÖM, V.

Teal
Andl. ben
By

FRÅN HÖJD ↔ ↔ TILL DJUP

ALLEGORI

SVENSKT ORIGINAL

AF

QUIS

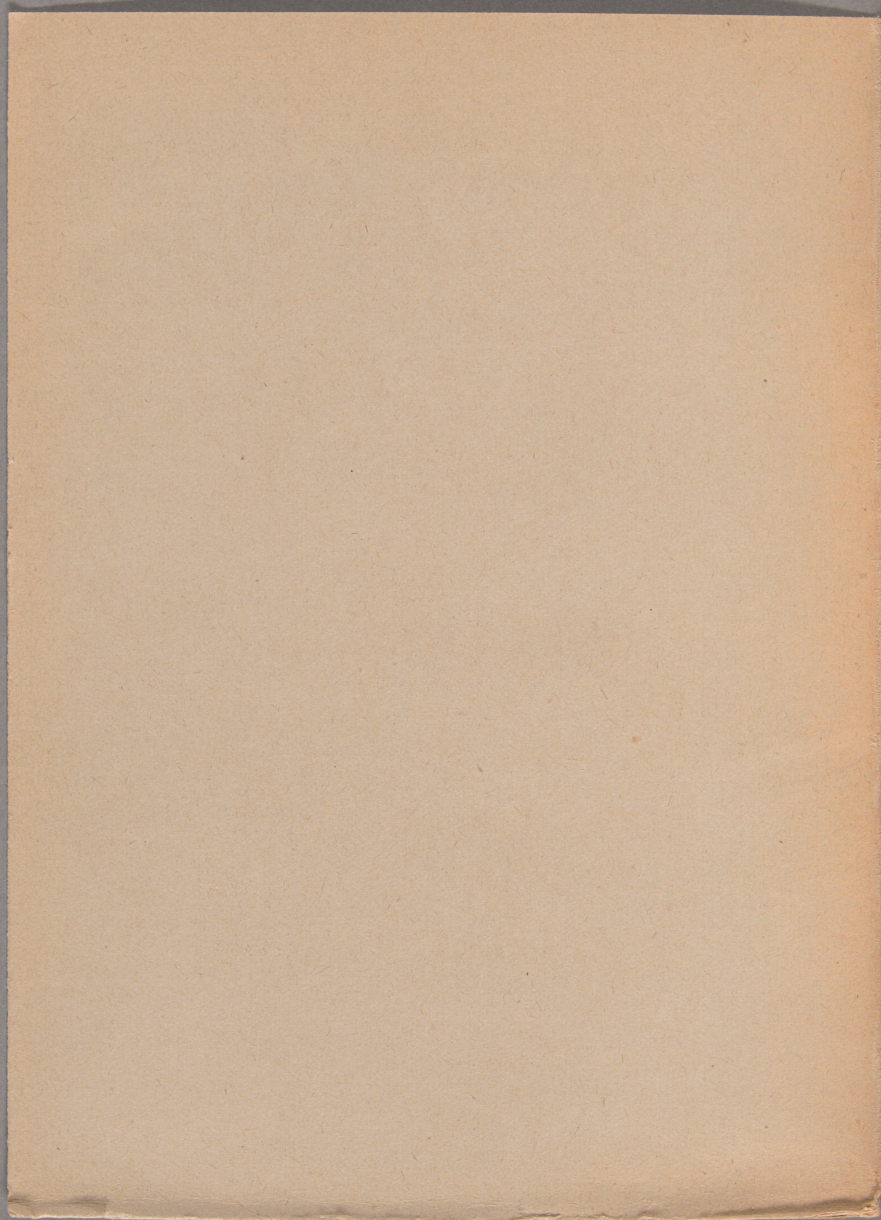
FÖRF. TILL »AX I JULHALMEN»

STOCKHOLM
F. C. Askerbergs förlag.

Pris 30 öre.

1899

FRÅN HÖJD TILL DJUP

ALLEGORI

SVENSKT ORIGINAL

AF

QUIS [*Wilhelmina Löderström*]

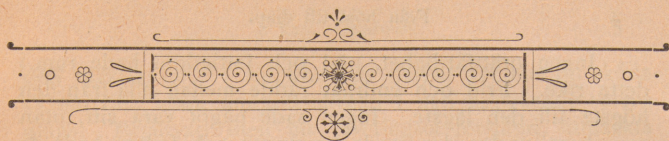
FÖRF. TILL »AX I JULHALMEN».

UPSALA 1899
AKADEMISKA BOKTRYCKERIET
EDV. BERLING.

1 KAP.

En konung i sitt rike.

*Gud, din tron blifver all-
tid och i evighet: ditt rikets
spira är en rättvis spira.*

Ps. 45: 7.

Urkunder förmåla om ett stort, mäktigt välde med oerhörda rikedomar, skönhet och prakt. Många voro dess underlydande länder. Konungen, en utesägligt god och nådefull härskare, var allrådande i sitt stora rike och hade under sig många mäktiga vasaller.

Hans utomordentligt härliga borg var belägen midt i den sköna, vidsträckt hufvudstaden, byggd på ett högt berg, från hvilket man hade en utsikt, som ej står att beskrifva. Från denna höjd förde den hulde konungen härskarespiran öfver sitt ofantliga rike.

Förhållandet mellan konung och undersåtar var det allra bästa. De hyste för sin konung den djupaste vördnad och innerligaste tillgifvenhet och hade gärna alla gått i döden för honom, om så fordrats. Oaktadt sin utomordentliga höghet och makt böjde han sig nådigt ned till den ringaste. Alla hugnades af utflödet från hans älskande hjärta.

Ingen orättfärdighet, nöd och fattigdom hade rum i detta rike. Frid och endräkt rådde mellan alla från den högste till den lägste. Ingen sade något vara sitt, utan som barn under den gode konungen och fadern hade de allt gemensamt. Strid och disharmoni märktes aldrig i detta oförlikneliga rike, hvars grundläggningsår inga tideböcker kunde uppvisa. I sanning, ett underbart rike, en öfverträfflig konung och ett lyckligt folk.

Högt öfver tidens nöd och vansklighet
ett välde finns, som icke har sin like,
en sammanfattning af all härlighet,
det är vår Guds och konungs helga rike.

Ej synd och nöd, ej smärtans tår man ser
i detta land, där Gud är allt i alla,
där hvarje ande honom hyllning ger
och får som barnet honom fader kalla.

2 KAP.

Upproret.

Hållen eder hårdt vid ödmjukheten; ty Gud står emot de högfärdiga, men de ödmjuka gifver han nåd.

1 Petri 5: 5.

Stora och mäktiga voro äfven de vasaller, som konungen hade satt att råda öfver vissa områden af sitt rike. Alla utmärkte sig för en obegränsad vördnad och kärlek till sin höge härskaré. Bland alla dessa framstod en som

den mäktigaste. I sin konungs närhet var han att skåda såsom den klara morgonstjärnan i den uppgående solens glans. Begåfvad med ett öfverlägset förstånd, utmärkta härskaregåfvor samt den djupaste kunskap, stod han i det allra högsta anseende hos sin öfverherre, hvilken åt honom anförtrott en utomordentlig förläning.

Men han kunde icke i längden rätt bruka sitt höga inflytande och sin värdighet. Han började umgås med planer att störta sin öfverkonung för att uppsätta sig själf på hans tron. Mer och mer mognade detta beslut, hvilket han till sist delgaf sina förtrognaste, och lyckades han omsider genom allahanda förespeglingar af makt och ära få dem öfver på sin sida.

Men när stunden var inne för illgärningens utförande, blef han tillika med sina vänner inför konungen, som var väl underrättad om hans förehafvande. till allas bestörtning fångslad och med sina upproriske undersåtar drifven i landsflykt. Där irrade de omkring frid- och hemlösa under namnet Demoniter.

O du, som hjärtan pröfvar
och andens sinne vet,
hjälp, att jag ej beröfvar
med synd och otrohet
dig äran, milde Gud;
att högmod ej får fäste
i mig och med de fleste
jag viker från ditt bud.

3 KAP.

Edeniterna.

*Ty vi äro ock hans släkte.
Ap. G. 17: 28.*

En del af den store konungens lyckliga folk hade den förmånen att få räknas till hans släkt. De voro på grund däraf föremål för hans synnerliga omvårdnad och kärlek.

För att hafva dem i sin omedelbara närhet hade han nedanför hufvudstadens höjd låtit plantera och på det sirligaste smycka ett större, omkring tvenne floder beläget område, hvarest de fingo bosätta sig under sin höge härskares skydd.

Deras uppgift var att bruka detta land till deras egen fördel och att bevara det för främmande inkräktare. De hade icke lämnats i okunnighet om, att den fördrifne underkonungen var uppfylld af ett outsläckt hat till deras egen, högt älskade konung och brann af begär att tillfoga honom skada; ja, han umgicks ännu länge med den tanken att störta honom från tronen. Icke nog därmed; de visste sig själfva, såsom besläktade med konungen, vara föremål för hans synnerliga hat och afund. De sökte därför på allt sätt efterkomma sin konungs bud.

Skön var anblicken af deras härliga land, rikt på allahanda ljufliga träd, buskar, blommor och örter. Ännu skönare framstodo de själfva genom sina rika själsgåfvor och höga anlag, men framför allt genom den frid, kärlek och glädje, som ständigt tog sig uttryck i deras sköna

anleten. Älskande och älskade, framlefde de sin tid i den ljufvaste ro, ständigt föremål för konungens synnerliga bevågenhet och omvårdnad. Ja, dessa Edeniter, som de kallades, voro ett sällsynt gynnadt och lyckligt folk.

Ljuf var den tid, då människoanden som barn helt nära Gud fick bo och fostras af den hulda handen till evig sällhet, himmelsk ro;

då han om synd ej hade aning,
ej kännedom af sorg och nöd,
men följande sin inre maning,
af kärlek gjorde, hvad Gud bjöd.

4 KAP.

Bedrägeriet.

*Varen nyktre och vaken,
ty eder vedersakare, djäfvu-
len, går omkring och söker,
hvem han uppsluka må.*

1 Petri 5: 8.

Oafbrutet förhade den fördrifne lydkonungen stämpingar mot sin forne herre, men kunde icke, på grund af fullkomlig vanmakt, möta honom i öppen strid; därför måste han uttänka något sätt att med list skada honom.

Som det var honom nogsamnt bekant, med hvilken stor kärlek konungen omfattade Edeniterna, fattade han beslut att söka tillfoga dem den största möjliga skada. Förklädd inträngde han därför på deras område, och det dröjde ej länge, förr än han påträffat en Edenit, hvarvid mellan dem uppstod ett ödesdigert samtal.

Låtsande vänskap och intresse för konung och folk, ville han veta något om de förmåner de ägde såsom denne store konungs undersåtar. Sedan Edeniten hade berättat, huru stor deras lycka var att få regeras af en så huld konung, och att deras förmåner icke kunde uppräknas, sade han:

»Godt, men hvad är allt detta mot det I skullen hafva, om I villen utvandra till det bakom dessa berg förefintligen landet? Hafven I någonsin besökt det landet?» fortsatte han, pekande mot norr.

»Nej», svarade Edeniten, »detta område har vår konung vid lifsstraff förbjudit oss beträda».

»Och hvarför?» sade lismaren, »emedan eder konung väl känner detta landets ljuflighet och rikedom samt inser, att om I skullen få göra ett besök där, I icke mer skullen vilja återvända. Där skullen I finna makt och oberoende, ära, anseende och rikedom samt en hastig upplysning om alla fördolda ting. Det vore helt annat än att som trålar tjäna en tyrannisk konung. Han unnar eder icke denna lycka, *därför* har han gifvit eder detta förbud», sade lögnaren med föraktfull ton och försvann.

Mörkrets furste, själf försatt i låga utaf hat och fiendskap mot Gud, tog sig för ett största illdåd våga, häftigt drifven utaf hämdens bud.

Kastade i själen in en gnista,
som hon famnade med sitt begär.
O, det är som hjärtat ville brista,
när man ser, hur vild dess härning är.

5 KAP.

Aftåget.

*Mig, som är en källa
med lefvande vatten, hafva
de öfvergifvit för att göra
sig brunnar, usla brunnar,
som icke hålla vatten
Jer. 2: 13.*

Hastigt som en löpeld spredo sig dessa nyheter bland Edeniterna och tände i allas sinnen ett oemotståndligt begär att se det härliga, men förbjudna området. Allt hvad de förr ansett skönt och kostligt hade nu med ens förlorat sitt värde och behag. Själfva deras förr så älskade och vördade konung förekom dem nu misstänkt såsom en, den där icke unnade dem att blifva föremål för verklig lycka. Hans förut så milda regering syntes dem nu tyrannisk och tryckande. Allt hade förändrat färg, sedan de i sina hjärtan samtyckt till den hatfulle bedragarens ord.

Drifna af en häftig längtan att komma till frihet och oberoende samt delaktighet af det beprisade landets stora förmåner, fattade de samfällt det beslutet att oförmärkt uttåga ur träldomens in i frihetens och upplysningens

härliga land. Ingenting var man betänkt på att medtaga, ty man skulle där finna öfverflöd af allt, hade förföraren sagt.

Vid en härlig solbelysning lämnade de sitt ljufliga land och sin älskade konung för att gå ett ovisst öde till möte. Arma folk!

Arma släkt, hvar skall du hamna,
ifrån Gud och lifvet gången?
Mörka makter skola famna
dig, och uti fjättrar fången,
skall du nöd och jämmer lida,
räddningsstunden länge bida.

Hvarför lånte du ditt öra
till att på förförarn akta?
Hvarför glömde du att göra,
hvad din Gud dig sagt, och vakta
dig för listens dolda snara,
som till ofärd kunde vara?

6 KAP.

Förfärande öfverraskning.

*Huru är du af himme-
len fallen, du glänsande
stjärna, du morgonrodnadens
son! Es. 14: 12.*

Med glädje, icke oblandad af en viss fruktan, tillryggalade de vägen mellan sitt hem och de berg, som måhända skulle för alltid skilja dem från deras kära fädernesland och dess hulde konung. Drifna af en oemotståndlig makt, gjorde de sig icke tid att vända sig om för att på afstånd säga allt det härliga ett sista farväl. Lika jagade hindar, ilade de uppför bergets sida och voro snart vid dess öfversta afsats. Blott några få steg, och sedan, ja, sedan skulle alla svårigheter vara öfverståndna! Men, o ve, när de kommit så högt, att de kunde öfverblicka landet, varseblefvo de en vidsträckt, dystert slätt, full af stenrosen, kärr och moras.

Hvad var nu att göra? Stumma af förtviflan, sjönko de ned på bergplatån och förstodo, att de voro jämmerligen bedragna. Ej nog därmed! De hade ej suttit lång stund, förr än de öfverföllos af en stor röfvareskara, som oemotståndligt dref dem ned för berget inåt den ödsliga heden, där de plundrades på allt; till och med kläderna togo de ifrån dem och sargade dem på det grymmaste.

Därefter fingo de sprida sig, nakna och olyckliga, som de voro, ut på den dystra slätten inom ett af röfvarne begränsadt område, hvarest de fingo lifnära sig med bär och rötter, som växte på den vilda heden. Se-

dermera försökte de att till åkermark förvandla den af törne och tistel rikt bevuxna jorden, hvilket var förenadt med en utsäglig möda.

Ständigt voro de föremål för röfvarnes illdåd och kvalda af medvetandet att hafva själfva störtat sig i denna fångenskap och förnedring.

Lik en boll af onskans makter kastad
hit och dit är själen, skild från Gud.
Ständigt utaf synd och skuld belastad,
drifves hon af lustans stränga bud.

Huru länge skall vår ovän härja?
När vill du, o Gud, dig ta oss an?
Allt för svaga att oss själfva värja,
ropa vi till dig, som hjälpa kan.

Tag oss ut ifrån den onda världen,
för oss in på lifvets smala stig;
skilj oss helt från mörkret, synden, flården,
var för Jesu skull oss nådelig!

Låt oss känna djupet af vår våda,
men ock vidden af din dyra nåd!
Med din Andes kraft vår själ benåda
till att troget följa dina råd!

7 KAP.

Nådesanbudet.

Vänden om, I affälliga barn, så vill jag hela eder ifrån edert affall. säger Herren. Jer. 3: 22.

Det dröjde ej länge, förr än den hulde landsfadern, som insåg sina undersåtars svåra öde, af medlidande och faderligt förbarmande anlände till gränsen för att erbjuda dem nåd och tillåtelse att återvända.

Men vid åsynen af hans höga person blefvo de så förskräckta, att de flydde, och nakna som de voro, försökte de bakom buskar och stenhopar gömma sig.

Efter att med ljudelig stämman hafva delgifvit dem sitt uppsåt att benåda alla, som ville vända tillbaka, och tillika lofvat att sända en, som skulle åtaga sig deras befrielse, återvände han, djupt beklagande deras ofärd.

Det hade nu blifvit klart för dessa, att rövvarne inga andra voro än de falska Demoniterna, som på grund af sitt hat mot dem och deras konung störtat dem i denna olycka. Vidare insågo de, att för dem ingen möjlighet var att genom eget åtgörande komma ur deras händer.

För att skingra sin sorg togo de sig nu före allhandla sysselsättningar, såsom att uppföra sig hyddor, upprycka tistel och törne samt förvandla den stenbundna jorden till åkermark m. m.

Demoniterna, som hade sina tillhåll i berghålorna, lyckades genom luserier så innästla sig hos Edeniterna, att de gjorde många af dem till sina lydiga redskap för allahanda illdåds utförande.

Skynda, skynda, än är Herren
med sin nåd och hjälp ej fjärran,
om du faller till hans fot,
ångerfull din synd begråter,
vänder till hans hjärta åter
under bön och redlig bot.

Alla skador kan han hela,
ljus och kraft din ande dela
af sitt himmelska förråd,
om du, under bön och trängtan,
gör för honom känd din längtan
efter rening, ljus och nåd.

Sten och skorpion han gifver
ej åt den, som ödmjuk blifver,
hvilande vid löftets ord.
I sitt hägn han honom tager,
från all smitta honom tvager,
när hans själ vid nådens bord.

8 KAP.

Konungens sändebud.

*Lifvets furste dräpten I,
honom, hvilken Gud har upp-
väckt ifrån de döda, hvarom
vi äro vittnen. Ap. G. 3: 15.*

Många år hade förgått efter den dag, då Edeniterna lämnade sitt hem och invandrade i trädomens land. Efter hand hade de börjat finna sina förhållanden något drägligare. Folket bildade nu större och mindre samhällen, där de delade ljuft och ledt med hvarandra.

Öfver allt sökte Demoniterna göra sitt inflytande gällande och lyckades äfven hos flertalet. Däremot hade de föga ingång hos en mindre, men ädlare del af befolkningen, hvilken med sorg och smärta beklagade sina bröders fåvitskhet att inlåta sig med Demoniterna. Tillika närde de inom sig en utsäglich sorg vid tanken på sin forna lycka och nuvarande belägenhet samt en längtan, som med intet kunde tillfredsställas. Hvad som gjorde, att de icke dukade under, var hoppet, att deras älskade konung skulle skicka dem ett utomordentligt sändebud till deras befrielse.

Tid efter annan skickade konungen förtroendemän, som skulle mana dem att vända åter och stärka modet hos dem, som därtill syntes villiga. Demoniterna å sin sida sökte genom allahanda medel så uppegga de förnämste bland Edeniterna, att de öfverföllu och dödade sin egen konungs sändebud, som ingenting högre önskade än deras sanna lycka. Oaktadt allt detta närde

äfvén de en viss längtan efter befrielse genom konungens utomordentliga sändebud, som på ett lysande sätt, mente de, skulle ställa sig i spetsen för dem.

Sällsamma rykten gingo om en Edenit, som vandrade midt ibland dem, ständigt manande dem att vakta sig för Demoniterna och göra sig redo att återvända till konungens land. SjälF var han ifrigt sysselsatt med att upptaga en väg för att underlätta deras återtåg. Genom en naturrevolution, som inträffat kort efter deras olyckliga försvinnande, hade uppstått på gränsen ett gapande svalg, hvilket det var förenadt med en utomordentlig möda att fylla, så att man skulle kunna gå däröfver. Med sina få förtrogna arbetade han dag och natt att utföra detta svåra värf, hvarunder han genom Demoniternas ständiga eggelse fick lida mycken smäleK af vissa Edeniter, som ej kunde fördraga, att somliga af deras folk ansågo honom vara konungens utomordentliga sändebud.

Hvad som befäste dessa senare i den tron, var hans utesägligt hulda väsen samt stora förmåga att utföra underbara ting. I hans ljufva umgänge kände hans förtrogna en ro och ett välbefinnande, som obeskrifligt påminte om den sällhet de ägde i sin konungs närhet under forna lyckliga dagar. Ja, till och med från hans kläder utgick en balsamisk doft och kraft, hvilken gjorde, att den som kom i beröring med dem, kände sig liksom lyftad och buren.

Öfver Demoniterna ägde han en obegränsad makt. De fruktade honom storligen, emedan de väl visste, hvem han var; de hade nämligen under sin storhets tid ofta kommit i beröring med honom. Hvar han gick fram, måste de vika undan, oakadt de voro uppfyllde af bit-

tert hat mot honom. Själftva vågade de icke bära händer på honom, men uppretade så mycket mer Edeniterna därtill.

Ja, det gick så långt, att när detta konungens högsta sändebud en dag som ifrigast var sysselsatt med fullbordandet af sin väg, kom en hop af Demoniterna uppgade Edeniter, hvilka kastade sig öfver sin oskyldige välgörare. Sedan han varit föremål för flere pinsamma förhör, utan att de kunde få honom skyldig till det ringaste brott, blef han af dem illa sargad och slagen, hvarefter han halfdöd fördes ut genom ett mycket trångt pass, slutpunkten af den bergväg, som han själf upptagit. Efter otroliga lidanden uppgaf han där sin anda under anropande af sin hulde konung.

Hans vänner, som af fruktan icke vågat eller kunnat framträda till hans försvar, skyndade vid fiendernas jubel i anledning af hans död att bevisa honom den sista tjänsten. Klagande och sörjande togo de hans liflösa kropp och lade den varligt in i en grotta. Här efter gingo de sina färde, mod- och hopplösa. *Han* var nu borta, hvilken de med hela sin själ hade omfattat som sin befriare och räddare.

Stanna, människohjärta, skåda dina brott,
nu den Helige för dig i döden gått.
Alla herrars Herre, Gud af evighet,
lämnat har sin ära, makt och majestät,
iklädt sig din dräkt, din stora skuld och nöd
för att i ditt ställe lida blodig död,
gifva rättslig lösen för din arma själ,
som med brott förlorat rätt till evigt väl.

Har du ännu någon andens fattning kvar,
känn, ack, känn med smärta, hvad du brutit har;
lär att fatta vidden af ditt öfverdåd,
böj dig djupt i stoftet för Guds stora nåd,
hvilken himlens helga änglar lyster se;
Jesus, Guds enfödde, blir din räddare,
lider tyst och tålig utsäglich nöd,
hvilken slutligt ändar sig i smädlig död.

Kom, du ångerfulle! Invid korsets fot,
invid Jesu hjärta nu det finnes bot,
balsam utan like emot syndens sår,
kraft att öfvervinna i hans blod du får,
om du redligt längtar att bli synden fri,
utan svek afsäger dig dess slafveri
för att Honom tjäna, som så älskat dig,
att han i ditt ställe velat offra sig.

Kom med all din jämmer, slut dig till hans bröst,
du, som redan funnit i hans ljufva tröst
försmak af den sällhet, som blir deras lott,
hvilka under lydnad i hans fotsår gått.
Bär ditt kors och böj dig till hans sidosår.
Där mot all din skada läkedom du får.
Vid hans hulda hjärta skall du fostras väl,
gå från död till lifvet med en renad själ.

9 KAP.

En sällsam tilldragelse.

*Fag är uppståndelsen
och lifvet; den som tror på
mig, han skall lefva, om
han än dör. Joh. 11: 25.*

Fiendernas jubel och vännernas djupa sorg blefvo af kort varaktighet. Konungen, som med största uppmärksamhet följt händelsernas gång vid utförandet af denna våldshandling mot hans högsta sändebud, en handling, som tillika var ett brott mot hans eget höga majestät, kunde ej låta det stanna härvid; utan genom de oändliga krafter, som stodo honom tillbuds, återkallade han till lifvet sitt utomordentliga sändebud, hvilken tilldragelse på ett härligt, men för fienderna fruktansvärdt sätt förkunnades. Därjämte lät konungen, för detta sitt sändebuds trohet intill döden och till förhärlikande af hans lifsgärning, kungöra sin vilja att benåda och förlåta alla de affällige Edeniter, som enligt hans föreskrifter ville ingå på den nu öppnade vägen för att återfinna sitt ursprungshem.

Vännerna till den nu åter lefvande hade emellertid, försänkta i sin djupa sorg, ej kännedom om, hvad som tilldragit sig. För att vid den älskades graf få lämna sina tårar fritt lopp och åter säga föremålet för sina ljufvaste förhoppningar farväl skynda de helt tidigt en morgon dit. Solens ljufva glans, blommornas dag och doft hade för dessa sörjande hjärtan nu intet behag. Snart hade de hunnit sitt mål. Med bestörtning funno de vid sin inblick i grottan, att den de älskade var försvunnen.

Just som smärtan höll på att blifva dem öfvermåktig, sågo de en ung man, som syntes tillhöra konungens folk, sittande på en sten. Med ljuflig röst förkunnade han dem nu den sällsamma underrättelsen om den dödes återuppväckande genom konungens underbara förmåga.

Fyllda af glädje och fruktan, ilade dessa till sina sörjande bröder för att omtala det stora fröjdeämnet. Och hvad händer? De hade icke slutat sin berättelse, förr än det hulda föremålet för densamma själf stod i deras midt.

Förvåning, glädje och öfverraskning ville ej taga någon ända. Sedan de fått sluta sig i krets omkring honom och röra vid honom, lugnade de sig något.

En liten tid skulle de få den lyckan att då och då äga honom ibland sig. Vid sådana tillfällen meddelade han dem kostliga lärdomar och mycken vederkvickelse. Sedan han uppmanat dem att gå ut till sina bröder Edeniterna och bedja dem göra sig redo till uppbrott samt gifvit dem allahanda råd, hur de skulle ledsaga pilgrimerna på vägen till konungens land, gaf han dem det härliga löftet att komma igen och taga dem till sig och göra dem delaktiga af sin härlighet, som han hade i konungens land. Mot Demoniternas list och våld, äfvensom till deras egen undervisning och vägledning lofvade han sända dem ett kraftigt bistånd.

När han slutligen delgifvit dem, hvad de för den närmaste tiden behöfde veta, höjde han sina hulda händer öfver dem, sade ett ömt farväl och återvände till konungens land.

Han lefver, som var död, o tröst!
Ack, fatta mod, beklämda bröst,
som ingen läkdom, ingen lättnad finner.

En lifvets källa underbar
i Jesu död uppsprungit har,
där himmelsk läkedom och tröst du finner.

Lof, ära, Jesu, vare dig,
som har med blodig död en stig
oss röjt till öfvergifna fadershuset
och genom din uppståndelse
nu äger rätt och makt att ge
oss lif och oförgänglig fröjd i ljuset!

Hård striden var, men helt till sist
du segrar öfver satans list,
blir död och helvete ett gift, en plåga.
Nu kunna Adams arma barn
bli fria syndens svåra garn
och sig intill Guds fadershjärta våga.

Hjälp oss i kraft utaf din död
afsäga allt, som vållar nöd
för andelifvet, du uti oss danat,
och genom din uppståndelse
få nåd och kraft att oss bege
på lifvets väg, som du för oss har banat.

Då skola också vi en gång,
befriade från dödens tvång,
vid ljudet af din röst gå ut ur griften.
Ack, medan än vi vandra här,
var oss, o Herre Jesu, när,
ledsagande i lifvets alla skiften.

10 KAP.

Den fruktade lagen.

*Lär oss betänka, att vi
måste dö, på det vi måtte
förståndiga vara!*

Ps. 90: 12.

Enligt en i landet rådande, omutlig lag var det nogsamnt bekant för det arma folket, att de endast en viss tid hade tillåtelse att stanna där. Denna tid var för hvarje individ oviss och olika lång. Vid gifvet tecken måste hvar och en, gärna eller ogärna, bryta opp. Detta gjorde, att folket där alltid var stadt på vandring. Somliga frågade ej efter, hvart de gingo, utan följde blott, där den största hopen gick fram. Andra menade, att man på hvad väg som helst kunde finna den store konungens land. Några försäkrade bestämdt, att blott *en* väg, nämligen den af konungens sändebud upptagna, förde dit.

Demoniterna däremot förklarade högljudt, att blott den stora vägen, som gick vid sidan af berget och som var väl banad, ledde till detta mål. Bergvägen däremot var, enligt deras påstående, ganska svår att bestiga, emedan den ledde genom mycket trånga pass vid sidan af fall och bråddjup. Ej heller kunde man på den vägen medföra något till sin bekvämlighet, sade de, utan måste man städsse för att hålla jämnvikten föra med sig en tung staf. Ovisst var äfven, menade de, om denna väg ledde till det önskade målet, hvilket de däremot väl visste om den andra, som var bred och gick i ständig lutning. De mer tänkande af Edeniterna insågo väl, att den sist-

nämnda vägens mål icke var något annat än det förr omtalade svalget. Men deras ord hade ej ingång hos mängden, ty Demoniterna, hvilka behärskade de flestas sinnen, förklarade, att de, som så talade, hade mistat förståndet, ja, förtjänade döden.

Det gifves blott två vägar genom världen,
den ena bred, den andra ganska smal.
På vilkendera vill du ställa färden?
Blott *en* dig för till lifvets fröjdesal.

Det är den smala, fruktad af naturen,
för hvilken denna väg tillskyndar död,
men själen känner sig där lätt och buren,
med nådens Ande som sitt ljufva stöd.

Den vägen är af Herren Jesus banad.
Han gick den fram i heligt hjältemod.
O, bed, min själ, att också du blir danad
att på den kunna offra lif och blod.

Alltjämnt man märker här en sakta lyftning
till ljusets helga värld från tårars land.
Hur lätt och fort det går, om själens syftning
med nådens dragande går hand i hand.

11 KAP.

Samhällsskick.

*Du skall äta ditt bröd
i ditt anletes svett, till dess
du äter varder till jord.*

1 Mos. 3: 19.

De fleste af detta folk sysslade med jorden, ur hvilken de sökte bereda sig näring och vederkvickelse. Dessa utmärkte sig genom hårda, oblida anletsdrag och en lutande hållning.

Andra sökte genom byggnaders uppförande göra sig ganska bofasta, ehuru de kände lagen, att det blott var en tidsfråga, när de måste lämna allt.

Många tillbringade med intetsägende sysselsättningar sin tid, icke sällan med allahanda orena förlustelser i Demoniternas sällskap. Ja, vissa hade med dessa ingått ett brottsligt förbund, hvarföre de af dem ofta blefvo begagnade till svåra illdåds utförande. Demoniterna, som ägde stor skicklighet i konsten att bereda allä slags farliga gifter för Edeniternas undergång, brukade alltid dessa förbundsbröder för att utföra sina planer.

Nästan öfverallt hade denna förföriska hop vetat förskaffa sig ett stort inflytande genom sin utomordentligt stora skicklighet att under allahanda förevändningar angripa hvar och en på hans svagaste punkt. Minsta framgången rönt de hos en viss ringa del af befolkningen, den nämligen, som med vördnad och tillgifvenhet hade slutit sig till konungens utomordentliga sändebud. Stilla och saktmodiga gingo dessa sin väg fram, städse närande i sin själ en utsäglig längtan att få återse sin hulde konung och sitt kära fädernesland.

Ingen fast besittning ville de äga i trälomslandet för att städse kunna vara redo till uppbrott, när tecken därtill mötte dem. De voro mycket hatade af Demoniterna, emedan de ofta af dem blefvo afslöjade, när de stodo i begrepp att utföra sina lömska planer. Äfven Edeniterna, deras bröder, funno dem besvärliga genom deras ringa intresse för de konster, som Demoniterna meddelade, samt för deras ständiga uppmaningar, att alla skulle göra sig redo till återtåg ur det af Demoniterna besmittade och förgiftade landet. En sägen gick, att Demoniterna genom hemliga konster hade förmåga att förgifta hela atmosfären, hvarigenom dåsigheet och vanmakt mer eller mindre bemäktigade sig alla. Demoniterna fingo härigenom en otrolig makt öfver detta folk, hvars undergång städse utgjorde målet för deras ifrigaste bemödanden.

Stor var satans list i alla tider;
störst den blir, när det till änden lider.
Öfver oss, o Gud, förbarma dig!
Gif oss nåd din vilja känna lära,
Andens ledning innerligt begära
för att se och vandra lifvets stig.

Af oss själfva, ack, så arma, svaga,
låt till dig oss få vår tillflykt taga
och som barn uti din närhet bo.
Uti skydd af dina starka vingar
ingen fiende vår själ betvingar,
där, men endast där, är verklig ro.

Där vi vilja evigt oss fördröja,
för din tuktan djupt i stoft oss böja,
vissa, att du vet och vill vårt väl.
Dig allena vilja vi tillhöra.
Värdes, Herre Jesu, själf förstöra
allt, som är af mörkret i vår själ.

12 KAP.

En förtviflad belägenhet.

*De skola icke inkomma
i min hvila. Ebr. 4: 5.*

Tvenne Edeniter, som stodo i ett nära vänskapsförhållande till Demoniterna, fingo samtidigt kallelse till uppbrott, hvarföre de beslöto att följas åt. Med sorgset sinne förordnade de om sin kvarlåtenskap och sågo med begär och grämelse efter de ting, de måste lämna. Som de genom sitt öfvermod och sina bedrägerier varit många af sina fredliga grannar till mycket lidande och förfång, sågo dessa icke med saknad, att de bröto upp, men beklagade dem djupt, ty det troddes allmänt, att de ej skulle blifva mottagne i konungens land.

Belastade med tunga bördor, bröto de slutligen upp, och som man lätt förstår, valde de ingalunda den af konungens sändebud upptagna bergvägen; de hade då vid ingången måst aflämna sina bördor. Nej, den stora vägen nedanför berget funno de bekvämast. Vädret var åsklikt. Tunga skyar samlade sig på himmelen. Allt

tycktes båda ett kommande oväder. Våra vandrare, obekymrade om målet, togo saken lugnt. Det hade gått bra för andra, så skulle det väl äfven gå bra för dem, menade de. Rätt bra gick det också i anseende till vägens starka lutning. Men snart inklämdes den mellan tvänne höga klippor och blef allt mer lutande samt därtill ganska slipprig. Vid en stark krökning af densamma varseblefvo de till sin utomordentliga förskräckelse det förr omtalade djupa svalget. I denna förtviflade belägenhet gafs för dem i anseende till vägens lutning och slipprighet samt den på deras skuldror hvilande, hårdt fastbundna bördan ingen möjlighet till återgång. De försökte dock med uppjudande af all sin kraft hålla sig ofvan svalget genom att fatta om de obetydliga örter, som växte fram ur bergens remnor.

När den ene något litet syntes röna framgång, blef han varse några af sina vänner Demoniterna på bergets afsatser. Beväpnade, som de voro, med trädgrenar, trodde han de kommit till hans undsättning. Men dessa falska vänner hade anländt för att påskynda hans fördärf. Så snart han genom den otroligaste ansträngning kommit några steg uppför, fick han en stöt, som förde honom många steg nedåt. När han så hade under förtviflan kämpat en stund, sveko honom alla krafter, och han rullade med sin börda ned i djupet. —

Den andre, likaledes hårdt kämpande för lifvet, uppgifver vid åsynen häraf ett högt ångestskri och ett rop om hjälp. Till sin obeskrifliga glädje ser han då, hur man från bergets höjd till hans räddning nedhissar ett tåg. Krampaktigt omfattande detta, blir han i sista stunden uppdragen och räddad från en oundviklig död. Den gode konungen hade af ömhet för sina affälliga barn

anställt väktare äfven här, hvilka vid rop om hjälp skulle vara till hands för att äfven i sista stunden bibringade den nödstälde.

Denne arme man var nu undkommen den största faran, men hvad han sedan af de förföljande Demoniterna, som beslutat hans undergång, hade att utstå, det kan ej utsägas.

För att tydligt framställa för honom omöjligheten att återvinna sin konungs nåd upprullade de för hans ögon likasom en karta, på hvilken hans lifsgärning in i minsta detalj var upptecknad. Denna anblick hade visst störtat honom i förtviflan, om icke tillika den gode konungens väktare framhållit sin herres skriftliga försäkran att benåda och hjälpa en hvar, som längtade därefter och ville ställa sig hans förordningar till efter rättelse.

Efter många svårigheter uppnådde han slutligen vägens sista trånga pass, och efter att hafva genomgått detta var han inne på konungens område och blef där omhändertagen och visad vägen af hans folk.

Mänksosjäl, ack, lär dig rätt besinna,
hur du skall i döden dig befinna,
då du, afklädd kroppen, icke mer
utaf denna yttre världen ser.

Är ditt lif i tiden då förfeladt
genom synden, som du gjort och velat,
ack, hvad följer annat då än kval,
nöd och jämmer utan mått och tal?

Syndaskulden ställes för ditt öga.
Ingen hoppets stråle från det höga
skiner in uti din mörka själ,
som förspillt sin frid, sitt sanna väl.

Dyra själ, vak upp utur din dvala!
Nu i nåd vill Herren med dig tala;
se'n han i sin strånghet tala skall,
om du ej står upp ifrån ditt fall.

13 KAP.

En upptäckt.

*Om I lefven efter kött-
tet, skolen I dö, men om I
döden köttets gärningar med
Anden, skolen I lefva.*

Rom. 8: 13.

En större hop Edeniter hade dels af nyfikenhet, dels af andra bevekelsegrunder samlat sig omkring en man, som hade, sade han, glädjande nyheter att förtälja. Med lifliga åtbörder och stor vältalighet berättade han, hur han under sitt forskande funnit, något ofvanom bergets fot, en ny, ganska god väg, som syntes gå parallelt med konungens väg, men icke vore på långt när så besvärlig som denna. Ingången till densamma vore så vid, att man mycket väl kunde föra med sig ett och annat, som man ju så väl behöfde på färden. Någon staf behöfde

man ej, ty marken vore jämn och god. Bergväggarna vore fulla af gräsbeväxta afsatser, där man rätt ofta kunde njuta en angenäm hvila. Vidare erinrade han om konungens innerliga åstundan, att hans återvändande barn skulle hafva det så bekvämt som möjligt på sin färd.

Denna underrättelse hälsades med stort jubel af flertalet. Men en gammal man bland åhörarne tyckte sig i upptäckaren igenkänna en förklädd Demonit, hvarföre han, efter att allvarligt hafva varnat de andra utan att dock hafva vunnit gehör, sorgsen drog sig tillbaka.

De andra däremot beslöto att utan vidare pröfning följa den anvisade vägen. Sedan de lagt allt sitt tillhopp och belastat sig med många onödiga ting, bröto de muntra upp under afsjungande af glädtiga sånger.

Snart nådde de ingången till vägen, där de fingo besanna upptäckarens ord. De funno ingången vid och präktig, vägen såsom en allé, fylld af ljufliga hviloplatser i bergafsatserna.

Pilgrimerna på denna väg utmärkte sig för stor glädtighet och den fastaste tillit till konungens försäkringar, hvilka de, för att de ej skulle falla ur minnet, ständigt upprepade. De lefde likasom för dagen utan omsorg. Någon besvärande tanke på forna förbrytelser mot den hulde konungen kom dem icke i sinnet. Allt sådant var glömdt af både honom och dem! Någon synnerlig längtan att återse hans ansikte lade de icke heller i dagen. De vandrade och hvilade, under det att vägen alltjämnt var god. Vädret var likaledes ganska gynnsamt, den ena dagen som den andra.

Slutligen förnams en stark lutning af vägen, och efter en stund gjorde de den sorgliga upptäckten, att denna så mycket beprisade väg utmynnade i den vid

bergets fot liggande stora vägen. Under det de bestörta öfverskådade vandrarne på denna väg, fingo de helt oväntadt se några bekanta, hvilka hånande förehöllo dem deras dårskap att vilja vara klokare än andra. Därefter tillsade de dem att upphöra med sina griller och gå den väg, som de fleste vandrade, och hvarest man hade tidsfördrif genom allahanda muntra förströelser.

Af dessa ord kände sig några delvis tilltalade; men belåtna voro de icke att inträda på denna väg, där så många af de falske Demoniterna med sina förföriska konster sökte förvilla vandrarne och narra ifrån dem det sista de ägde. Men de voro nu en gång där, och hvad skulle de annat göra än följa!

Vill du, min själ, den ljuftva sällhet nå,
som är i Herrens löftesord beskrifven,
då måste du, af helig Ande drifven,
med ditt begär från synd och värld utgå
och låta dig på nytt från ofvan födas
samt syndens onda vanart i dig dödas.

Här duger ej att med ett fromhetsken
en ond natur bemantla och försköna;
nej, vill du Herrens kärleksunder röna,
du måste vilja blifva grundligt ren
från allt, som står i strid med ljusets rike
och hindrar dig att blifva änglars like.

Guds verk det är att själen återge,
hvad hon förlorade i fallets stunder,
då genom satans list och mörka funder

från Gud hon föll i syndens styggelse.
Ack, egen kraft visst vore allt för ringa
att kunna denna andemakt betvinga.

Dock måste själen, för att ur sin nöd
och syndens bojer kunna räddad blifva,
Guds helga, rena kärlek ingång gifva
uti sin grund till syndalifvets död
samt med ett innerligt begär åstunda,
att han sitt rike må i henne grunda.

För liten nöd, ack, hvilken nådelön
af evig fröjd och oförvansklig ära
skall Gud för Jesu skull den själ beskära,
som under ödmjuk tro och hjärtebön
vill låta sig af nådens Ande leda
och för en himmelsk fröjd sig här bereda.

14 KAP.

En bergstigning.

*Vi veta, att människor
icke rättfärdiggöres af la-
gens gärningar. Gal. 2: 16.*

En del af de i förra kapitlet omtalade pilgrimerna
hade för ingen del lust att sälla sig till dem, som vand-
rade den stora vägen, icke heller hade de mod att gå
tillbaka samma väg, som de kommit. Däremot företogo

de sig att, med uppjudande af all sin kraft, klättra uppför det branta berget. De skulle därigenom, menade de, säkerligen påträffa den konungsliga vägen.

En man med något skarpare blick än de öfriga fann snart omöjligheten af att vid stupande bråddjup kunna fortsätta denna äfventyrliga färd, hvarför han krypande sökte förfoga sig ned igen, fast besluten att ej vidare företaga några fruktlösa försök, utan omedelbart begifva sig till ingången af den väg, som han nu mera ansåg för den enda rätta.

De andra, mera kraftiga, fortsatte ännu länge, tills de från en hög bergplatå finge en dal i sikte, genom hvilken tycktes leda en väg. Uppfyllda af ifver och nytt mod, stego de varligt ned i dalen och funno till sin glädje verkligen en väg. De påminte sig därvid hafva hört, att konungens väg gick omväxlande öfver dal och höjd. Det kunde därför icke vara någon annan än den.

Ännu mer stärktes de i sin förmodan, då de på afstånd hörde röster. De skyndade nu på sina steg, och ju närmare de kommo, dess högre blef ljudet af röster, blandadt af en klingande musik och ljudliga skrattsalfvor. Undrande, kunde de ej fatta, hur pilgrimerna på konungens väg, hvilka ansågos för ett stilla, fromt och betänksamt folk, kunde här i bergstrakten tillåta sig en sådan frihet.

Men, o ve, när de kommit förbi en krökning, låg den breda, stora vägen med sina vandrare nedanför deras fötter! Blygsel och bäfvan fattade dem, och utmatade som de voro, sjönko de ned och önskade sig döden. Hardt nära förtviflan vredo de krampaktigt sina händer i känsla af sin djupa vanmakt, då de varseblefvo en man stiga ned från sluttningen.

Det var en af konungens väktare, som varseblifvit dem irrande bland bergen och nu ville erbjuda dem sitt bistånd.

»All vår kraft är slut», sade de, »och vi förmå ej gå vidare; här måste vi dö och få aldrig, nej, aldrig, se vår konungs ansikte!»

»Låt oss då pröfva på kraften hos denna dryck», sade han, i det han af en flaska iskänkte och räckte åt en hvar af dem. De tömde bågaren, och efter en stund upplifvades deras lifsandar, och de kände sig genomströmmas af en ljufligt stärkande kraft.

»Viljen I följa mig?» frågade mannen. Härtill svarade de sig intet högre önska! Förödmjukade och böjda, som de genom trångmålen blifvit, läto de såsom lydiga barn föra sig af den hulde ledaren, hvarföre de kort därefter till sin oändliga fröjd befunno sig i konungens land.

Rannsaka mig, min Gud, och säg,
om ännu någon orätt väg
jag går emot din vilja!
Ack, värdes, Herre Jesu Krist,
befria mig från oväns list,
som mig från dig vill skilja!

Jag är ett svagt och fattigt barn
och faller lätt i mörkrets garn,
om mig din hand ej leder.
I känsla af min myckna nöd,
om Andens bistånd, kraft och stöd
jag innerligen beder!

15 KAP.

Den konungsliga vägen.

*Denna tidens lidanden
äro att akta för intet mot
den härlighet, som på oss
skall uppenbaras. Rom. 8: 18.*

»Den konungsliga vägen» — så kallades den, emedan den enligt konungens beslut blifvit upptagen af hans högsta sändebud, såsom förr är antydt. Denna vägs ingång bildades af en grottluk, trång öppning, vid hvilken man måste djupt böja sig för att komma igenom. Äfven måste man för att få inträda aflägga den besmittade klädnad man dittills begagnat och låta sig iklädas en af konungen bestämd och af honom gifven dräkt, utan hvilken man ej kunde vandra den vägen.

Svårigheterna äfvensom ljufligheterna på denna väg voro många. Sedan man lyckligen inkommit genom den för större personer rätt trånga ingången, möttes man af en smal, törnbeväxt väg, hvars stigning i sin fortsättning var ganska betydlig. Helt oförmodadt ledde den stundom ned i en djup dalsänkning, så åter uppför höjder. Icke sällan var den insvept i en tät dimma, hvilken mycket förhindrade färden, såsom pilgrimerna menade. Stundom gick den genom trånga pass vid sidan af djup till höger och vänster. För att hålla jämnvikten måste man föra med sig en staf, som stundom föreföll ganska tung. Lejon, giriga efter rof, injagade äfven skräck hos pilgrimerna. Ljufva skepnader, liknande änglar, visade sig ibland.

Några med vägen mer hemmastadda vandrare hade dock kommit underfund med, att dessa intet annat voro än de falske Demoniterna, hvilka under allahanda förklädnader ofta infunno sig för att tillfoga dem skada, i synnerhet vid hviloställena, som ibland voro rätt efterlängtrade. Sedan man där kommit i åtnjutande af en skön ro och vederkvickelse, var frestelsen rätt stor att stanna, hvilket kunde hafva till följd ett insomnande och tillfångatagande.

Den gode konungen hade på grund af sin stora ömhet för sina hemåtvärande barn anställt hulde, starke och pålitlige män till deras skydd och ledning. Högsta uppsikten och ledningen af det hela hade en konungens närskyldig åtagit sig. Ljuflig och god som han var såsom konungen själf, vågade en hvar närma sig honom med bön om råd och hjälp i sina trångmål.

Icke sällan lade han sig ut för pilgrimerna hos konungen och blef alltid hörd. Oaktadt svärigheterna voro rätt många på denna väg, behöfde den dåraktige där icke vilse fara, om han lämnade sig åt denne vise förrares hand.

En utomordentligt klar och ren luft stärkte icke litet vandraren i dessa trakter, då dimman icke lägrade sig tung öfver desamma. Utsikten var skön och intagande. Allt i det nedanför lämnade landet tog sig från dessa höjder litet, torftigt och motbudande ut. Med tillhjälp af kikare kunde man i den sköna morgonbelysningen iakttaga tornspirorna i den store konungens stad.

Stämningen hos vandrarne på denna väg bar prägel af allvar, ödmjukhet, vänlighet och en stor förmåga att offra sig för hvarandra.

Icke sällan syntes de gå med sänkt blick, som antydde sorg, men vid närmare beröring med dem fann

man, att i djupet af deras själ bodde en stilla frid och förnöjelse tillsammans med en innerlig längtan att återse sin hulde konung och att på vandringen så uppföra sig, att de kunde vara honom till hugnad och glädje.

Efter att hafva passerat höjder och dalsänkningar anlände man slutligen till den högsta platån, hvarest ännu ett ovanligt trångt pass återstod. Vid detta pass var en vakt med ett blixtrande svärd posterad; och där fick ingen genomgång, som ej ville lämna allt, hvad han dittills kunnat medföra. Den af vandringen befläckade klädnaden aflades här, och iklädd rena, fina linnekläder, fick man gå vidare. Sedan man så öfvergått gränsen till konungens land, kom man först in i en dal, hvilken för vissa pilgrimer var mörk och gruksam, enär äfven här de hatfulle Demoniterna med sina skräckinjagande konster sökte betaga främlingarne modet. Men äfven här hade den trogne konungen ställt en stark vakt till deras be-
täckning.

Med en sällspord kärlek och ömhet mottogo desse hulde utskickade främlingarne för att ledsaga dem till deras konung. Det hände rätt ofta, att de på sina starka armar buro den trötte vandraren till konungens möte.

Hvem kan beskrifva den utsägliga fröjd, som vid detta möte lät sig förnimma? Tårar, glädjetårar i riklig mängd, gäfvo luft åt det af fröjd öfverfyllda hjärtat, när de ankommande, efter att hafva blifvit iklädda en härlig dräkt, med ett segertecken i handen under den ljufligaste musik infördes och välkomnades af sin älskade, efterläng-
tade konung. Alla utståndna vedermödor voro nu för-
gätna. Deras lof ville icke taga någon ända vid tanken på den gode konungens utsägliga nåd och huldhet mot dem.

Guds lof ifrån mitt tjäll och hjärta
högt ljude till hans välbehag!
Utaf hans hand jag fröjd och smärta
vill taga under fostrans dag;
ty ljuft och ledt, som han beskär,
min själ till evig hugnad är.

Han ensam bördorna kan lätta,
som trycka själen ned till jord,
ur stoftet henne mild upprätta
och gifva henne af sitt ord
en himmelsk kraft att här sitt lopp
fullända uti tro och hopp.

Det är hans evigt goda vilja,
att den, som innerligt begär
hans nåd att kunna helt sig skilja
från allt, som ondt och fåfångt är,
ett rike ge, hvars härlighet
ej någon dödlig tolka vet.

Ack, redan här oss alla stunder
du skänker, Gud, en ymnig nåd.
Hvad skall då ske, när dina under
och dina höga kärleksråd
inför vår blick afslöja sig
och vi få evigt skåda dig?

Då lofvet ej skall taga ändal
Ack, hjälp oss, Herre, redan här
vårt lof i helig vörtnad sända
till dig, som ensam lofvärd är!
Ja, pris och ära vare dig
af skapadt allt evinnerlig!

Innehåll.

	Sid.
En konung i sitt rike	3.
Upproret	4.
Edeniterna	6.
Bedrägeriet	7.
Aftåget	9.
Förfärande öfverraskning	11.
Nådesanbudet	13.
Konungens sändebud	15.
En sällsam tilldragelse	19.
Den fruktade lagen	22.
Samhällsskick	24.
En förtviflad belägenhet	26.
En upptäckt	29.
En bergstigning	32.
Den konungsliga vägen	35.

På **F. C. Askerbergs** förlag, Stockholm:

- Johann Arndt*, Andelig Skattkammare. Betraktelser och böner. Inb. 1 kr. Praktband 2 kr.
- J. T. Beck*, Guds ord och människoord. 15 öre.
- Frihet eller fångenskap*. Allegori af W. S. 15 öre.
- Lilla Kempis*, Korta språk och böner. Inb. 75 öre.
- Heinr. Müller*, Tåre- och tröstekälla. Inb. 1 kr. 25 öre.
- Heinr. Müller*, Kors-, bot- och böneskola ur 143 psalmen. 80 öre.
- Eric Tollstadii* predikningar. 4 kr. 50 öre.
- Erik Tollstadii* Gyllene skatteskrin. Utdrag ur hans predikningar. Inb. 1 kr.
- Gerhard Tersteegen*, Den sanna kärlekens väg. 15 öre.
- Gerhard Tersteegen*, Vittnesbörd om sanningen. 15 öre.
- Gerhard Tersteegen*, Bref i andliga ämnen. Med förord af Teol. Dr *John Ternstedt* (under tryck).

I bokhandeln tillgängliga:

- Se, Han kommer!* Några tankar öfver Uppenbarelseboken af J. J. Med förord af prof. *W. Rudin*. 2 kr.
- Ax i julhalmen*, Berättelser, allegorier, charader af *Quis*. 1 kr.
- Profeten Hosea*, öfversättning och utläggning af J. Johanson. 3 kr. (Lundeqvistska bokhandeln, Uppsala.)

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

